

ETNOGRAFSKI MUZEJ

1. SKUPLJANJE GRAĐE

Prikupljeno je ukupno 718 novih predmeta; otkupljena su 292 predmeta, a darovano je 426.

Stručnjaci Muzeja proveli su tijekom 1994. godine na terenskim istraživanjima ukupno 152 dana: Kupinečki Kraljevec, Obrezina, Hrv. zagorje, Čučerje, Kutina, Crikvenica, Stubički Hum, Celine, Veli Iž, Kaluđerovac, Donji Trpuci, Bačun, Oriovac, Lepoglava, Pag, Split, Zadar, Opatija, Venecija, Mohač i Pečuh, Istra i Dalmacija, Požega, Zagreb i okolica Zagreba.

Kustosi su također u prostorijama Muzeja obavili razgovore s ukupno 12 kazivača o različitim temama.

2. ČUVANJE I ZAŠTITA

Preparatori i kustosi Muzeja izveli su zahvate zaštite i čišćenja na ukupno 2119 predmeta.

U 1994. godini premješten je depo keramike (oko 1200 predmeta očišćeno i premješteno u novi prostor), čime je oslobođen prostor, što će omogućiti daljnje sređivanje zbirke gospodarstva i rukotvorstva.

Obavljeno je čišćenje i sređivanje dokumentacije Muzeja.

Obavljena je revizija i čišćenje zbirke negativa (310 filmova).

Obavljena je revizija zbirke dijapozitiva (4155 dijapozitiva), natipkano 1329 inv. kartica.

U vlastitim radionicama konzervirana je i restaurirana sljedeća građa:

- načinjeno je 19 odljevaka obrednih peciva i kruhova,
- restauriran je i zaštićen 291 tekstilni predmet, te 8 drugih predmeta.

Obavljena je potpuna dezinfekcija tekstilnih depoa zamagljivanjem.

3. DOKUMENTACIJA

Kustosi Muzeja inventirali su tijekom 1994. godine klasičnom obradom - 570 predmeta, a kompjutorskom obradom - 368 predmeta

U inventar je upisano 468 fotografija, 508 negativa, 484 dijapozitiva i 10 videokazeta.

Prikupljeni su brojni izresci iz novina i listova koji govore o Muzeju i njegovim aktivnostima.

4. BIBLIOTEKA

Bibliotečni fond uvećan je za 63 inventirana sveska i 111 katalogiziranih svezaka. Razmjenom je nabavljeno 20 svezaka, kupljeno je 8 knjiga, darovane su 3 knjige.

5. STALNI POSTAV

Etnografski muzej ima stalni muzealni postav osmišljen i izveden 1968.-1972. godine. Postav je tijekom 1994. godine više mjeseci bio zatvoren jer su pojedine dvorane korištene za postavljanje povremenih izložaba. Potkraj godine počelo je uređivanje i čišćenje građe tako da postav može biti ponovno otvoren za posjetitelje.

Gledano sa stajališta etnološke i muzeološke struke, konceptijski i tehnološki, nameće se potreba osmišljavanja i izvedbe novog postava Muzeja. Prostori i oprema su sada prema suvremenim standardima neodgovarajući i zastarjeli, a činjenica promijenjenih društvenih uvjeta, odnosno ostvarenja i izgradnje samostalne nacionalne države hrvatskog naroda nameće potrebu drukčijeg pristupa u tumačenju naše kulturne baštine.

Tijekom 1995. godine planira se priprema i izrada projekata obnove zgrade Muzeja, te utvrđivanje koncepcije novog postava. Izvedba se planira tijekom sljedećeg razdoblja.

6. STRUČNI RAD

Stručnjaci Muzeja obavili su tijekom 1994. godine sljedeće ekspertize i konzultacije: ekspertiza privatne zbirke etnografskih predmeta A. Njirić (355 predmeta), i 7 drugih ekspertiza.

Konzultacije sa strankama i posjetiteljima - 101 put.

Obavljeni su i sljedeći stručni poslovi:

- dekompozicija uzoraka veza i izrada tehničkih nacrtava veza s narodnih nošnji,
- izrada popisa i odabir 282 pregače za potrebe izrade doktorske disertacije,
- rad u komisiji za umjetničko zanatstvo Gospodarske komore Zagreba.

Posudbe muzejskih predmeta:

- 20 predmeta za izložbu "Maske" Sisačkog muzeja,
- 30 predmeta za uskrсну izložbu u Gornjoj Stubici,
- 5 predmeta za izložbu u Galeriji Podsused,
- 14 predmeta za izložbu o Hrvatima iz Rekaša (Rumunjska) u Matici iseljenika,
- posudba predmeta za izložbu "Sveti Rok" u Starom selu u Kumrovcu,
- posudba 5 predmeta za izložbu u knjižnici Marin Držić,
- posudba 7 komada vrličke nošnje,
- posudba predmeta za KUD "Vrilo" iz Lovinca,

- posudba 10 komada ličke nošnje za izložbu u Hrvatskome prirodoslovnome muzeju,
- posudba 8 odjevnih predmeta iz Dalmatinske zagore i Bosne - Centar za samopomoć,
- posudba 6 predmeta za izložbu u Tehničkom muzeju,
- posudba 32 predmeta za izložbu o braći Seljan u Karlovcu,
- posuđeno je: 2 fotografije, 8 negativa, 38 dijapozitiva, 5 fotografija Muzeju Moslavine.

Djelovanje u strukovnim organizacijama:

- sudjelovanje u radu "Družine" - 9 sastanaka,
- sudjelovanje u radu Hrvatskog etnološkog društva, godišnji sastanak HED-a,
- sastanci etnološkog kluba,
- Hrvatsko društvo folklorista, stručni sastanci u Varaždinu i Požegi.

Publicistička djelatnost

- objavljivanje stručnog teksta o šaranim tikvicama,
- košaraštvu i lončarstvu s fotografijama u mapi izdanoj u Crikvenici u okviru manifestacije "Dani hrvatskog proizvoda",

Ivanka Ivkanec

- Vijesti HDF-a, broj 1-2, 1994.,
- Brižnost folklorista za sudbinu narodne baštine, radovi HDF Ratna sudbina hrvatske tradicijske baštine
- odabir fotografija i tekst legendi za knjigu "Moj najdraži muzej", Školska knjiga
- tekst za katalog "Čarolija drveta", izložba u Križevcima
- pisani prilog za katalog "Venčec" i "Albanska arhitektura rukom i perom Gjonija Krocija"

Nadja Maglica

- obrađena tema "Narodna nošnja u Oriovcu"
- tekst "Otkup etnografske građe u razdoblju 1989.-1993. godine"

Ivica Šestan

- Ruralne kulturne vrijednosti i rat, u radovima HDF-a "Ratna sudbina hrvatske tradicijske baštine"
- stručni rad "Ima li smisla etnografska izložba u Vel. Taboru?"
- referat "Bačvarstvo požeškog područja"
- referat "Tko su purgeri?"

Tečajevi, studijska putovanja, stručni skupovi

- sudjelovanje u radu stručnog skupa "Vinogradarska tradicija Požeško-slavonske županije" u Požegi (Ivica Šestan)
- sudjelovanje na sastanku HDF-a u Varaždinu, (Ivica Šestan)
- sudjelovanje u radu grupe predstavnika etnografskih muzeja Europe, rujna 1994., Slovačka
- sudjelovanje u radu ICOM-ove radne grupe za dokumentaciju u etnografskim muzejima, svibanj 1994., Atena

7. ZNANSTVENI RAD

Obranjen je jedan magistarski rad, a 5 kustosa priprema svoje magistarske rado

8. IZLOŽBENA DJELATNOST

Izložbe u prostorima Muzeja:

- studijska izložba "Ljudi i masline", veljača-travanj 1994. Autori: mr. Ivan Šestan, muzejski savjetnik i mr. Zlatko Mileusnić, kustos.
- izložba likovnih radova autorice Fanike Cvitanić "Križni put hrvatskih crkava", travanj 1994., ostvarena sredstvima sponzora,
- informativna izložba "Šetnja starim Zagrebom", izložba zbirke od 5000 starih razglednica na temu Zagreba, svibanj 1994. Autor: Berislav Sekelj, ostvarena sredstvima sponzora,
- tematska izložba "Afrika - tradicijska umjetnost, signum identiteta" u povodu "Dana Afrike", iz zbirke Ing. Drage Muvrina, svibanj 1994. Autori: ing. Drago Muvrin i Damodar Frlan, viši kustos,
- "Zagrebačke uspomene - etnografske slike grada", studijska izložba postavljena u povodu obilježavanja 900. obljetnice zagrebačke biskupije, srpanj-listopad 1994. Autorice: Željka Jelavić, kustos, i Aida Brenko, kustos,
- studijska izložba iz Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika iz Splita "Srednjovjekovni kostim na području stare hrvatske države", studeni-prosinac 1994. Autori: Magdalena Dragičević, muzejska savjetnica i Nadja Maglica viši kustos,
- postav retrospektivne izložbe "Rumunjsko naivno slikarstvo", studeni-prosinac 1994.,
- "Zagrebački naj-naj", izložba predmeta prikupljenih od građana Zagreba, realizirana u suradnji s Radio-Sljiemenom i Turističkom zajednicom Zagreba koja je financirala izložbu, prosinac 1994. Autorice: mr. Nada Gjetvaj, muzejska savjetnica, Iris Biškupić, kustos i Anamaria Šnajder.

Izložbe postavljene u drugim prostorima:

- postav tematske izložbe "Uskrsni običaji u Hrv. zagorju" - u Muzeju seljačkih buna u G. Stubici, travanj 1994. (Josip Barlek, kustos)
- tematska izložba Hrvati u Rumunjskoj, Matica iseljenika Hrvatske, lipanj 1994. (Ivanka Ivkanec, muzejska savjetnica)
- studijska izložba "Lutke poslanici - Zbirka Perinić", srpanj-kolovoz 1994., Sinj, (Ivanka Ivkanec, muzejska savjetnica)
- sudjelovanje u pripremi i realizaciji tematske izložbe "Rukotvorstvo i obrti zagrebačke okolice" u sklopu Međunarodne smotre folklor, Muzejsko-galerijski centar. srpanj 1994. (Nerina Eckhel, kustos)

Informativne izložbe izvan Muzeja:

- izložba u povodu Božića u prostoru Gospodarske komore Zagreba, siječanj 1994. (Josip Barlek, kustos)
- postavljanje izložbe paške čipke na manifestaciji "Dani hrvatskog proizvoda" u Crikvenici, kolovoz 1994. (Nerina Eckhel, kustos i Vesna Zorić, kustos)
- postavljanje izložbe "Pokupska sjećanja" u galeriji "V. Karas" u Karlovcu, ožujak-travanj 1994. (Nerina Eckhel, kustos i Vesna Zorić, kustos)

- postavljanje dijela izložbe u povodu obilježavanja 100. obljetnice škole "Braća Seljan" u Karlovcu, Galerija "V: Karas", Karlovac, svibanj 1994. (Damodar Frlan, viši kustos).

Pokretne i međunarodne izložbe:

- nabava, priprema i otprema 28 predmeta za međunarodnu izložbu uskrasnih jaja u Norveškoj (Josip Barlek)
- izložba o temi Božića u okviru manifestacije organizacije Alpe-Jadran "Borghi e presepi" u Sutriju, Sjev. Italija, (Josip Barlek i Mirjana Barlek)
- sudjelovanje s više predmeta i fotografija na međunarodnoj izložbi o temi Božića u Beču, (Josip Barlek)
- izložba paške i lepoglavske čipke na 1. međunarodnom skupu čipkarica u Vamberku, Češka, srpanj 1994. (Nerina Eckhel i Vesna Zorić)

9. IZDAVAČKA DJELATNOST

Tijekom 1994. obavljane su pripreme i dogovori o izradi i tiskanju "Vodiča kroz zbirke Etnografskog muzeja". Vodič će biti tiskan početkom 1995. godine.

Katalozi izložaba, ostale publikacije:

- katalog izložbe "Ljudi i masline", (Autori: mr. Ivan Šestan, muzejski savjetnik i Zlatko Mileusnić, kustos)
- katalog izložbe "Lutke poslanici - Zbirka Perinić", (Autorica: Ivanka Ivkanec, muzejska savjetnica)
- katalog izložbe "Zagrebačke uspomene - etnografske slike grada", (Autorice: Željka Jelavić, kustos, i Aida Brenko, kustos)
- katalog izložbe "Srednjovjekovni kostim na području stare hrvatske države", (Autorice: Magdalena Dragičević, muzejska savjetnica i Nadja Maglica, viši kustos)
- katalog izložbe "Zagrebački naj-naj" (Autorice: mr. Nada Gjetvaj, muzejska savjetnica, Iris Biškupić, kustos, i Anamaria Šnajdar).

10. EDUKATIVNA DJELATNOST I PUBLIC RELATIONS

Pedagoška

Etnografski je muzej proteklih godina ostvario kvalitetnu i intenzivnu suradnju s predškolskim, školskim, te drugim obrazovnim i kulturnim institucijama. Najčešći oblici rada bili su organiziranje predavanja, radionica u Muzeju i izvan njega, manjih tematskih i prigodnih izložaba. Ovaj oblik suradnje nastavljen je i tijekom 1994. godine.

Kroz predavanja i rad s djecom obrađeno je 26 metodskih jedinica, ostvarena je suradnja suradnja sa 14 vrtića i sa 8 osnovnih škola.

U okviru radionica organizirana je izrada 1500 komada božićnog nakita u Dječjim centrima i školama.

Edukativna djelatnost (klubovi, predavanja, specijalna vodstva):

- predavanje o slastičarstvu u okviru izložbe "Zagrebačke uspomene",
- organizirano je 12 predavanja s različitim stručnim i popularnim temama u Muzeju i izvan njega,
- održano 7 predavanja u školama i knjižnicama o uskršnjim običajima,
- održana 2 predavanja za pedagoge i nastavnike o božićnim običajima,
- tijekom godine održano je 29 stručnih vodstava kroz Muzej i izložbe,
- rad sa studentima muzeologije (tema prikupljanje i otkup građe).

Odnosi s javnošću

Etnografski muzej ima odsjek propagande i marketinga koji obavlja sljedeće poslove:

- press (konferencije za tisak, materijali za tisak, organizacija pisanja i objavljivanja članaka, organizacija sudjelovanja u TV i radio-emisijama, kontakti s novinarima i urednicima programa i kulturnih rubrika):
Večernji list (9 priloga), Vjesnik (5 priloga), Novi list (1 prilog) list "Magazin M" - fotografije i tekst o tradic. nakitu, objavljeni članci u Konturi, Beatti, Komunalnom vjesniku, Vikendu i Danasu.

HRT objavljuje priloge o izložbama u informativnom programu (Dnevnik, Zagrebačka panorama), obrazovnom i školskom programu (18 priloga).

- Redakcija mozaično-zabavnog programa redovito priprema kratke priloge uz izložbe u svojim emisijama (Hrvatska danas, Dobro jutro Hrvatska, Zagreb plus, Kulturni krajolik i dr.).

Osim uz izložbe, povremeno se snimaju i prikazuju prilozi u povodu različitih blagdana i običaja, zatim prilozi vezani uza stalni postav, pojedine predmete ili zbirke iz fundusa Muzeja (Redakcija narodne glazbe i običaja, emisija Mali i veliki svijet, TV izložba, Dokumentarni program - Prošlost u sadašnjosti, Znanstveni program - Znanost i mi, Religijski program - U početku bijaše riječ i dr.).

TV Krakov (1 put)

OTV svojim priložima redovito prati izložbe i događanja u Muzeju (3 priloga).

Hrvatski radio objavljuje redovito informacije o izložbama u svojim informativnim emisijama.

Isto tako, snimaju se i emitiraju posebne emisije vezane uz neke teme iz djelatnosti Muzeja.

Sudjelovanje djelatnika Muzeja: Radio-Sljeme (7 puta), Radio-Zagreb 1 (25 puta) Radio-Zagreb 2 (10 puta), Radio-Zagreb 3 (1 put), Radio-Požega (1 put), Radio-Split (1 put), HPT - govorni automati (3 puta).

Posebne akcije

Muzej je organizirao ili sudjelovao u brojnim akcijama:

- akcija "Bor mira i ljubavi",
- prezentacija izrade šaranih tikvica, košaraških proizvoda u okviru manifestacije "Dani hrvatskog proizvoda" u Crikvenici,
- uređen izlog sa slavonskim nošnjama na Trgu bana Jelačića u povodu Međunarodne smotre folkloru,
- organizacija odlaska i nastupa folklorne grupe "Sesvečice" na manifestaciji Alpe-Jadran "Borghie e presepi" u Sutriu, Sjeverna Italija,
- suradnja sa sljedećim vanjskim suradnicima: Klub prijatelja Cetinske krajine, Muzej grada Šibenika, Gradski muzej "Stari grad" u Varaždinu, Muzej Požeške kotline, ULUPUH, "Pinta", "Lado", KUD "Venčec", Matica iseljenika, Odsjek za etnologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Društvo hrvatskih intelektualci,
- organizacija boravka čipkarice iz Paga i demonstracija izrade paške čipke na 1. međunarodnom skupu čipkarica u Vamberku, Češka, srpanj 1994.

12. POSJETITELJI MUZEJA

Stalni postav:

Budući da je cijeli ili dio stalnog postava Muzeja bio više mjeseci zatvoren zbog potreba koje su nametale povremene izložbe, broj posjetitelja se procjenjuje na 1.500.

Povremene izložbe: broj posjetitelja procjenjuje se na 11.000.

Posebne akcije:

Predavanja, događanja i sl. posjetilo je oko 1.200 osoba.

14. ODRŽAVANJE I PREZENTACIJA DONACIJA GRADU ZAGREBU

Etnografskom je muzeju povjerena na čuvanje Zbirka lutaka Perinić koja sadržava preko 300 lutaka u narodnim nošnjama iz cijeloga svijeta. G. Perinić je zbirku darovao gradu Zagrebu, a Muzej je prema mogućnostima prezentira putem izložaba i kroz medije (1994. god. izložba u Sinju).